

NSP/2019/008

ZAPISNIK 13. seje Nacionalnega sveta za plačila

Datum in čas seje: 16. 4. 2019, od 9:00 do 12:00

Lokacija seje: Banka Slovenije

Prisotni člani: Simon Anko (predsednik Nacionalnega sveta za plačila / Banka Slovenije), Boris Bjelica (Banka Intesa Sanpaolo d. d.), Matjaž Čadež (MBILLS d. o. o.), Luka Gabrovšek (MasterCard Europe SA, Podružnica v Sloveniji), Brigita Gašperin (Ministrstvo za finance), Alenka Mejač Krassnig (Visa Europe), Mojca Kunšek (Agencija RS za javnopravne evidence in storitve), Aleksandra Miklavčič (Uprava RS za javna plačila), Ivan Mohar (Slovensko zavarovalno združenje), Tomaž Okorn (Gospodarska zbornica Slovenije), Nevenka Šubelj (Trgovinska zbornica Slovenije), Darja Tomše (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo)

Prisotni namestniki članov: Matic Dolar (Bankart d. o. o), Peter Grum (Finančna uprava RS), Matevž Pirnat (NLB d. d.), Simon Steinman (MBILLS d. o. o.)

Ostali prisotni: Paul-Alexandre Raveleau (SKB d. d.; delno), Lea Kostanjevec Jazbec, Domen Božeglav, Tina Vehovar Smole (vsi Banka Slovenije)

Odsotni člani: Jana Ahčin (Finančna uprava RS), Matjaž Baruca (Mercury Processing Services International d. o. o.), Stanislava Zadavec Capriolo (Združenje bank Slovenije), Irena Dolinar (NLB d. d.), Aleksander Kurtevski (Bankart d. o. o.), Davor Lekić (Javna agencija RS za varstvo konkurence), Alina Meško (Zveza potrošnikov Slovenije), Darko Muženič (Urad RS za preprečevanje pranja denarja)

Predlog dnevnega reda:

1. Potrditev dnevnega reda 13. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)
2. »Spoznavni dan«
 - Predstavitev deležnikov ter njihovih vlog in interesov za sodelovanje v NSP
3. Letno poročilo NSP
4. Delovna skupina za pripravo koncepta analize trga plačil v Sloveniji
 - Predstavitev aktivnosti delovne skupine za pripravo koncepta analize trga plačila v Sloveniji
5. Takojšnja plačila
 - Informacija o napredku na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)
6. Informacija o novostih na področju vsebin finteh
 - Predstavitev aktualnega dogajanja na področju vsebin finteh, povezanih s plačevanjem
 - Tour de table: predstavitev aktivnosti deležnikov NSP na področju finteha (izbirno)

NSP/2019/008

7. Neenakovreden položaj deležnikov na trgu plačil
 - Problematika neenakih konkurenčnih pogojev (angl. level-playing-field) za poslovanje deležnikov na trgu plačil
8. Plačilne kartice
 - Predstavitev izsledkov študije o plačilnih karticah
9. Razno

Ad 1)

Potrditev dnevnega reda 13. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)

S. Anko je pozdravil prisotne na 13. seji NSP in se jim zahvalil za udeležbo. Predstavil je L. Kostanjevec Jazbec, ki ima kot njegova namestnica v oddelku v Banki Slovenije, ki vsebinsko pokriva področje dela NSP, tudi funkcijo namestnice predsedujočega NSP.

Sledila je seznanitev prisotnih s spremembo sestave NSP, v katerem od 21. 1. 2019 več ne sodeluje NKBM d. d. Ta je v skladu s svojo poslovno odločitvijo iz sheme Moneta, katere del je bil tudi Plačilni sistem Moneta, izstopila, ter tako več ne izpolnjuje kriterijev za sodelovanje v NSP, določenih v 6. členu Sklepa o vzpostavitvi NSP. S. Anko je izpostavil še zamenjavo člana iz Mercury Processing Services International d. o. o., in sicer je dosedanjega člana B. Kreča zamenjal M. Baruca, ter imenovanji dveh namestnikov, B. Martinoviča kot namestnika člana L. Gabrovška iz MasterCard Europe SA, Podružnica v Sloveniji, in M. Tretnjaka kot namestnika A. Meško, članice iz Zveze potrošnikov Slovenije.

Predsedujoči je prisotne seznanil, da je bil zapisnik 12. seje NSP, ki je bila 6. 12. 2018, usklajen in potrjen po pisnem postopku, ter objavljen na spletni strani Banke Slovenije.

Sledila je predstavitev predloga dnevnega reda 13. seje NSP. S. Anko je prisotne seznanil, da bo najprej obravnavana 5. točka dnevnega reda: takojšnja plačila, saj P. A. Raveleau ni član NSP in bo na seji prisoten le delno.

Sklep 1: Udeleženci so potrdili dnevni red 13. seje NSP.

Ad 2)

»Spoznavni dan«

S. Anko je predstavil izhodišča za izvedbo »spoznavnega dne«. Ta izhaja iz Načrta aktivnosti NSP 2019 - 2020, potrjenega na 12. seji NSP, 6. 12. 2018, in sicer v obliki predstavitev vlog posameznih deležnikov v NSP in interesov za njihovo sodelovanje v njem.

Sledile so predstavitve posameznih deležnikov.

NSP/2019/008

Sklep 2: *Izveden je bil spoznavni dan. Skladno z Načrtom aktivnosti NSP 2019 – 2020 se je NSP seznanil s predstavitvami vlog deležnikov v NSP in interesov za njihovo sodelovanje v njem.*

Sklep 3: *Sekretariat NSP združi predstavitve deležnikov v skupen dokument ter jih posreduje članom NSP.*

Ad 3)

Letno poročilo NSP

T. Vehovar Smole je predstavila Letno poročilo NSP za leto 2018. V njem sta kot ključni aktivnosti v letu 2018 izpostavljeni najprej sprejetje Vizije NSP za razvoj trga plačil v Sloveniji ter nato priprava in sprejetje Načrta aktivnosti NSP 2019 – 2020, saj dokumenta skupaj predstavljata temelj za nadaljnje delo NSP.

Sklep 4: *NSP je potrdil Letno poročilo NSP za leto 2018 in se strinjal z njegovo objavo na javni spletni strani Banke Slovenije.*

Ad 4)

Delovna skupina za pripravo koncepta analize trga plačil v Sloveniji

T. Vehovar Smole je predstavila izhodišča za ustanovitev delovne skupine za pripravo koncepta analize trga plačil v Sloveniji ter dosedanje aktivnosti delovne skupine. Med drugim je dejala, da temeljna zasnova, ki jo je pripravila delovna skupina, predstavlja dobro osnovo za nadaljnjo pripravo koncepta analize trga plačil. Poudarila pa je, da ker manjkajo vidiki nekaterih ključnih deležnikov trga plačil, delovna skupina ne more nadaljevati z delom.

Sklep 5: *NSP poziva deležnike, sodelujoče v delovni skupini za pripravo koncepta analize trga plačil v Sloveniji, ki niso sodelovali pri pripravi temeljne zasnove na 1. sestanku delovne skupine, 6. 3. 2019, k dopolnitvi vsebin, ki naj bi jih (z vidika določenega deležnika) analiza zajemala. Sekretariat NSP tem deležnikom posreduje obstoječi nabor idej, s pozivom za dopolnitev, v roku do 6. 5. 2019.*

Sklep 6: *Na podlagi idejnega nabora predloga vsebin, ko bo ta celovit in dopolnjen z manjkajočimi vidiki, Sekretariat NSP pripravi osnutek predloga koncepta analize trga plačil za obravnavo na naslednjem sestanku delovne skupine za pripravo koncepta analize trga plačil v Sloveniji, ki bo predvidoma 21. 5. 2019.*

Ad 5)

Takojšnja plačila

Uvodoma je S. Anko prisotne seznanil, da vseevropska infrastruktura za izvrševanje takojšnjih plačil v evrih TIPS deluje že od 30. 11. 2018. Z vključitvijo vanj, ob pogoju, da imajo vzpostavljeno ustrezno tehnološko podporo za povezavo s TIPS, imajo slovenske banke in hranilnice možnost uporabnikom

NSP/2019/008

ponuditi takojšnja plačila. Pri uveljavitvi takojšnjih plačil kot načina plačevanja je kot ključnega izpostavil vidik pozitivne uporabniške izkušnje.

P. A. Raveleau, kot predsednik Odbora za shemo, je predstavil napredek bank in hranilnic na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik). Rešitve za takojšnja plačila bank in hranilnic, ki bodo temeljile na nacionalni shemi za takojšnja plačila Flik, bodo uporabnikom na voljo predvidoma septembra 2019. Po mnenju P. A. Raveleauja takojšnja plačila predstavljajo največji potencial najprej kot alternativa uporabi gotovine v segmentu plačil med fizičnimi osebami (t. i. P2P plačila), v drugi fazi pa kot alternativa obstoječim načinom plačevanja na prodajnih mestih (t. i. P2M plačila). Prisotni so bili seznanjeni, da je fokus bank in hranilnic pri razvoju rešitev za takojšnja plačil na njihovi enostavnosti in zagotavljanju enotne uporabniške izkušnje (uporabnik lahko plačuje pri kateremkoli trgovcu).

V razpravi, ki je sledila predstavitvi, je bilo zastavljeno vprašanje, ali bodo vse banke in hranilnice istočasno ponudile možnost plačevanja s takojšnjimi plačili. P. A. Raveleau je v tej zvezi pojasnil, da si bodo bančni ponudniki prizadevali za enotno komunikacijo do uporabnikov, ni pa nujno, da bodo takojšnja plačila ponudili sočasno. Če bi čakali na pripravljenost vseh, bi to lahko pomenilo ponudbo takojšnjih plačil šele konec leta 2020 oziroma začetek 2021. Po navedbah P. A. Raveleauja je jasno, da bo to otežilo komunikacijo z uporabniki, saj neenoten pristop bančnih ponudnikov pomeni, da bodo uporabniki na določenem prodajnem mestu lahko uporabili takojšnje plačilo, na drugem pa ne. Glede vprašanja, kdaj se bo pričela marketinška akcija za promocijo takojšnjih plačil, je P. A. Raveleau pojasnil, da trenutno še potekajo testiranja uporabniške aplikacije ter usklajevanja med ponudniki. L. Gabrovška je zanimalo, ali nacionalna shema za takojšnja plačila predvideva tudi uporabo medbančnih provizij. V tej zvezi je S. Anko pojasnil, da takojšnja plačila temeljijo na kreditnih plačilih. Zato t. i. Uredba o medbančnih provizijah, ki ne določa tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne, temveč za kartične plačilne transakcije, ni relevantna v zvezi z določanjem medbančnih nadomestil za izvrševanje takojšnjih plačil na prodajnih mestih v okviru nacionalne sheme Flik.

M. Dolar, je pojasnil, da takojšnja plačila z vidika uporabnikov, ki v procesu plačil nastopajo kot prejemniki, ne pomenijo bistvenih sprememb zalednih aplikacij, namenjenih spremljavi in rekonsiliaciji plačil ter odprtih terjatev. Med drugim je tudi izpostavil pomembno značilnost takojšnjih plačil, in sicer, da se bodo ta poravnala v realnem času in ne (le) ob točno vnaprej določenih intervalih. S prejemom potrditve o izvedenem plačilu bo torej transakcija dokončno poravnana, denarna sredstva pa (skoraj) takoj odobrena na računu prejemnika plačila.

Sklep 7: NSP se je seznanil z aktivnostmi Odbora za shemo (Odbor) glede razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila in poziva Odbor, da NSP tudi v prihodnje seznanja z napredkom glede razvoja in uveljavitve slovenske sheme za takojšnja plačila.

Ad 6)

Informacija o novostih na področju vsebin finteh

V uvodu pred predstavitvijo je S. Anko poudaril, da si bo Banka Slovenije prizadevala NSP redno in pravočasno seznanjati z novostmi na področju finteha, ne le na rednih sejah, temveč tudi pisno, s ciljem zagotoviti čim boljše seznanjenost članov NSP o teh tematikah.

D. Božglav je podal informacijo o novostih na področju vsebin finteha, povezanih s plačevanjem in relevantnih za delo NSP, ter vplivih finteha na trg plačil. Med drugim je povedal, da nove tehnologije spreminjajo plačilne navade uporabnikov ter njihova pričakovanja na tem področju (npr. plačilo, kot integralni del nakupa, bančništvo postaja storitev, globalizacija in digitalizacija plačevanja), prinašajo pa tudi nove izzive ter tveganja (npr. problem soobstoja obstoječih in novih tehnologij, večja kompleksnost, nova tveganja, še posebej na področju kibernetske varnosti). Prisotne je seznanil tudi z vzpostavitvijo središča za inoviranje (angl. »innovation hub«) pri Banki Slovenije, kot enotne vstopne točke za pojasnjevanje regulatornih zahtev ponudnikom tehnoloških finančnih rešitev (obstoječim in novim).

S. Anko je po predstavitvi dodal, da središče za inoviranje, kot enotna vstopna točka, deležnikom predvsem olajša pridobivanje informacij na enem mestu.

L. Gabrovšek je pozdravil ustanovitev središča za inoviranje, saj potencialni ponudniki novih poslovnih modelov, ki temeljijo na inovativnih finančnih tehnologijah, vprašanja naslavljajo tudi na MasterCard, ki pa jim pogosto ne more podati vseh potrebnih pojasnil.

Sklep 8: NSP se je seznanil z novostmi na področju vsebin finteha, povezanih s plačevanjem.

Ad 7)

Neenakovreden položaj deležnikov na trgu plačil

M. Čadež je predstavil problematiko neenakih konkurenčnih pogojev, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih omejitev, in so posledica nepopolne harmonizacije pri implementaciji direktiv, ki urejajo poslovanje slovenskih ponudnikov plačilnih storitev na evropskem trgu plačil. Najmanj na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma so ponudniki, ki poslujejo v državah članicah, kjer veljajo strožje zakonske zahteve na področju identifikacije strank, lahko v slabšem konkurenčnem položaju v primerjavi s ponudniki, ki poslujejo v državah z ohlapnejšimi zakonskimi zahtevami. M. Čadež je izpostavil NSP, z vidika njegove raznolike sestave, kot primerno platformo za obravnavo predstavljene problematike in prizadevanje za zagotovitev zakonodajnih sprememb, na način, ki bo zagotavljal slovenskim ponudnikom enakovreden položaj s tujimi ponudniki na evropskem trgu plačil.

B. Bjelica in L. Gabrovšek sta se strinjala, da slovenskim ponudnikom plačilnih storitev zakonske omejitve ne omogočajo poslovanja pod enakimi konkurenčnimi pogoji v primerjavi s tujimi. Poleg

NSP/2019/008

omejitev, povezanih s poslovanjem in odpiranjem računov na daljavo, je L. Gabrovšek izpostavil tudi neenotne prakse med državami članicami EU na področju plačevanja davka na finančne storitve ter predplačilnih kartic, ki poglobljajo vrzeli med ponudniki plačilnih storitev na evropskem trgu plačil.

I. Mohar in A. Mejač Krassnig sta se strinjala, da je nujna nadaljnja obravnava predstavljene tematike. A. Mejač Krassnig je predlagala oblikovanje ožje delovne skupine za ta namen.

S. Anko se je strinjal z idejo o ustanovitvi delovne skupine, kot primernega načina za nadaljnjo obravnavo problematike na ravni NSP. Poudaril pa je, da v delovni skupini predstavniki Banke Slovenije ne bodo sodelovali kot aktivni člani, temveč le kot opazovalci, saj strokovne službe nimajo informacij o izzivih, s katerimi se deležniki zaradi neenotnih zakonskih pogojev na trgu soočajo.

Sklep 9: NSP se je seznanil s predstavitvijo MBILLS d. o. o.

Sklep 10: NSP podpira oblikovanje nove ožje delovne skupine za obravnavo problematike neenakih konkurenčnih pogojev poslovanja slovenskih ponudnikov plačilnih storitev na evropskem trgu plačil, s ciljem identifikacije vrzeli pogojev poslovanja med slovenskimi in tujimi ponudniki, ki bodo lahko služili Banki Slovenije za pripravo pobude zakonodajalcu za spremembo relevantnih zakonskih predpisov.

Sklep 11: Sekretariat NSP pošlje članom NSP poziv za imenovanje predstavnikov v novo delovno skupino za obravnavo problematike neenakih konkurenčnih pogojev poslovanja slovenskih ponudnikov plačilnih storitev na evropskem trgu plačil.

Ad 8)

Plačilne kartice

L. Gabrovšek je predstavil izsledke raziskave o vplivih regulacije medbančnih provizij na področju kartičnih transakcij.

Sklep 12: NSP se je seznanil s predstavitvijo MasterCard-a o izsledkih raziskave o plačilnih karticah. Sekretariat NSP bo dokument posredoval članom NSP.

V zaključnem delu se je S. Anko prisotne seznanil, da je bil v skladu z Načrtom aktivnosti NSP 2019 - 2020 pripravljen prispevek o NSP, ki bo deležnikom poslan s pozivom za njegovo objavo na njihovih spletnih straneh. Pri tem je poudaril, da prispevek lahko deležnikom služi tudi le kot pomoč pri pripravi končnega prispevka za objavo glede na lastno politiko objav na spletnih straneh.

Naslednja seja NSP bo septembra 2019.

Zapisnik pripravil Sekretariat NSP, 15. 5. 2019.